

VIPARO - Viittomakieliset Palvelut Aro Oy

Työehtosopimus 1.2.2024–31.1.2026
Tuntipalkkaiset työntekijät

Työehtosopimus

I Yleiset säännökset

1 § Soveltamisala

1. Tätä sopimusta sovelletaan VIPARO - Viittomakieliset Palvelut Aro Oy:n palveluksessa oleviin tuntipalkkaisiin työntekijöihin.

2 § Työn johto, jakaminen ja järjestäytymisoikeus

1. Työnantajalla on oikeus johtaa ja jakaa työtä.
2. Järjestäytymisoikeus on molemmin puolin loukkaamaton.

II Työsuhteen alkaminen ja päättäminen

3 § Työsuhteen alkaminen

1. Työnantaja selvittää työhön tulevalle uudelle työntekijälle alan järjestö- ja neuvottelusuhheet, työpaikan luottamusmiehen sekä esittelee työehtosopimuksen.

2. Työnantaja ja työntekijä voivat sopia työnteon aloittamisesta alkavasta enintään neljän kuukauden pituisesta koeajasta. Kahdeksaa kuukautta lyhyemmässä määräaikaisessa työsuhteessa koeaika saa olla enintään puolet työehtosopimuksen kestosta.
3. Työehtosopimus on tehtävä kirjallisesti. Työehtosopimus voidaan perustellusta syystä tehdä suullisesti.
4. Määräaikainen työehtosopimus voidaan tehdä työehtosopimuslain mukaisesti perustellusta syystä. Mikäli työehtosopimus on tehty ilman perusteltua syytä tai mikäli ilman perusteltua syytä on tehty toisaan seuraavia määräaikaisia työehtosopimuksia, pidetään sopimusta toistaiseksi voimassa olevana työehtosopimuksena.
5. Jos työnantajan ja työntekijän välillä on tehty useita peräkkäisiä, keskeytymättömänä tai vain lyhytaikaisin keskeytyksin jatkuvia määräaikaisia työehtosopimuksia, työsuhteen katsotaan työsuhteetuksien määräytymisen kannalta jatkuneen yhdenjaksoisena.

4 § Työsuhteen päätyminen

1. Määräaikaiseen työsuhteeseen palkatun työntekijän työ päättyy sovitun määräajan päättyessä. Mikäli määräaikaisen työsopimuksen päättymisajankohta ei sopimusta tehtäessä ole tiedossa, työnantaja pyrkii ilmoittamaan siitä työntekijälle hyvissä ajoin ennen sopimuksen päättymistä.
2. Toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa työnantajan noudattama irtisanomisaika on:
  - 14 päivää, jos työsuhde on jatkunut enintään yhden vuoden
  - 1 kuukausi, jos työsuhde on jatkunut yli vuoden, mutta enintään neljä vuotta
  - 2 kuukautta, jos työsuhde on jatkunut yli neljä vuotta, mutta enintään kahdeksan vuotta
  - 4 kuukautta, jos työsuhde on jatkunut yli kahdeksan vuotta, mutta enintään kaksitoista vuotta
  - 6 kuukautta, jos työsuhde on jatkunut yli kaksitoista vuotta.
3. Toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa työntekijän noudattama irtisanomisaika on:
  - 14 päivää, jos työsuhde on jatkunut enintään viisi vuotta
  - 1 kuukausi, jos työsuhde on jatkunut yli viisi vuotta.

4. Mikäli määräaikaisessa työsopimuksessa sovitaan irtisanomis- mahdollisuudesta, noudatetaan edellä mainittuja irtisanomisaikoja.
5. Irtisanominen ja työsuhteen purkaminen suoritetaan kirjallisesti tai muuten todistettavasti.

III Työaikaa koskevat säännökset

5 § Työaika

1. Työaika on keskimäärin enintään 40 tuntia viikossa. Työajan tulee tasoittua keskimäärin 40 tunniksi 52 viikon tasoittumisjakson aikana.
2. Valmistautuminen vaativan tason tulkkauksiin on palkallista työaikaa. Valmistautumisaika on korkeintaan puolet tulkkauksen kokonaiskestosta. Valmistautumisaajan pituudesta tulee etukäteen sopia työnantajan kanssa. Kutakin kirjoitustulkkaustoimeksiantoa kohden tulkille maksetaan valmistautumiskorvaus 15 minuutilta laiteasennuksia varten. Valmistautumisesta maksetaan alimman perustuntipalkan mukaisesti ilman kokemusvuosilisiä.
3. Työnantajan järjestämät työasioihin liittyvät palaverit, joihin työnantaja edellyttää työntekijän osallistuvan, ovat palkallista työaikaa. Raportointi- ja toimistotöihin käy-

tetystä ajasta palkallista työaikaa on 1 tunti kutakin 15 tulkkaus- tai opetustuntia kohden. Palkalliseksi työajaksi katsotaan kuitenkin enintään 4 tuntia kuukaudessa. Palkka maksetaan alimman perustuntipalkan mukaisesti ilman kokemusvuosilisiä.

4. Viikkolepo on vähintään 35 tuntia kestävä yhdenjaksoinen lepoaika. Viikkolepo voidaan kuitenkin järjestää keskimääräisenä siten, että se on keskimäärin 35 tuntia 14 vuorokauden ajanjaksona aikana. Tällöinkin lepoajan tulee olla vähintään 24 yhdenjaksoista tuntia kunkin seitsemän päivän ajanjakson aikana.
5. Vuorokausilepo tulee toteuttaa siten, että työvuoron alkamisesta seuraavan 24 tunnin aikana työntekijällä on oltava vähintään 11 tunnin pituinen keskeytymätön lepoaika.

Jos työn tarkoituksenmukainen järjestely sitä edellyttää, työnantaja ja luottamusmies voivat sopia tilapäisestä vuorokausilevon lyhentämisestä työntekijän suostumuksella. Vuorokausilevon tulee kuitenkin olla vähintään seitsemän tuntia.

Työn järjestelyjen ja toiminnan luonteen niin edellyttäessä työntekijän vuorokautinen lepoaika

saadaan lyhentää viiteen tuntiin enintään kolmen peräkkäisen vuorokausilevon aikana kerrallaan. Edellytyksenä on, että työtä tehdään useita jaksoja vuorokaudessa.

Lyhennetyn vuorokausilevon korvaavat lepoajat tulee antaa seuraavan vuorokausilevon aikana, kuitenkin viimeistään 14 vuorokauden kuluessa.

6. Työntekijällä on oikeus 1/2 tunnin pituiseen palkattomaan ruokataukoon niinä työpäivinä, kun työpäivän pituus on vähintään kuusi tuntia.
7. Kun tulkkaus kestää yli 2 tuntia tai kun kyseessä on opiskelutulkkaus toisen asteen teoritunnilla tai korkeakoulussa, pyritään ne järjestämään paritulkkauksena.

6 § Sunnuntaityö

Sunnuntaityöstä, jolla tarkoitetaan sunnuntaina, muuna kirkollisena juhlapäivänä, vapunpäivänä ja itsenäisyyspäivänä sekä joului- ja juhannusaaton tehtyä työtä, maksetaan muun siltä ajalta tulevan palkan lisäksi sunnuntaityökorotuksena henkilökohtainen tuntipalkka.

Sunnuntaityökorvaus maksetaan toteutuneen työajan mukaan.

7 § Ilta- ja yötyölisä

1. Kello 18.00 – 22.00 välisenä aikana tehty työ on iltatyötä. Iltatyöstä maksetaan muun siltä ajalta tulevan palkan lisäksi kultakin tehdyltä tunnilta 25 %:n suuruinen iltatyölisä henkilökohtaisesta tuntipalkasta.
2. Kello 22.00 – 06.00 välisenä aikana tehty työ on yötyötä. Yötyöstä maksetaan muun siltä ajalta tulevan palkan lisäksi kultakin tehdyltä tunnilta 40 %:n suuruinen yötyölisä henkilökohtaisesta tuntipalkasta.

Ilta- ja yötyölisä maksetaan toteutuneen työajan mukaan kuitenkin siten, että korvattavana aikana huomioidaan jokainen alkanut neljännestunti.

8 § Lauantaityölisä

Lauantaina tehdystä työstä maksetaan muun siltä ajalta tulevan palkan lisäksi kultakin tehdyltä tunnilta 25 %:n suuruinen lauantaityölisä henkilökohtaisesta tuntipalkasta.

Lauantaityölisä maksetaan toteutuneen työajan mukaan kuitenkin siten, että korvattavana aikana huomioidaan jokainen alkanut neljännestunti.

9 § Vaativan työn lisä

Vaativan työn I lisä maksetaan, mikäli kyseessä on:

- kirjoitustulkkaukset, mikäli tulkkilla on kirjoitustulkkaukspätevyys
- TV / radio – tulkkaukset (nauhoitettava tai suora lähetys), nettilähetykset
- jumalanpalvelus, kirkolliset toimitukset
- seminaari, kongressi
- teatteritulkkaukset
- taktiilitulkkaukset
- tulkkaukset kapeaan näkökenttään ja opastus
- väitöstilaisuudet
- konsertti
- psykoterapia tai siihen rinnastettava terapia
- vieraan kielen tulkkaukset, mikäli tilaus on vaativan tasoinen ja tulkki on yleisen kielitutkinnon tason 5 tai 6 suorittanut tai hänellä on kyseisellä kielellä hankittu koulusivistys tai korkeakoulussa vähintään 35 opintopisteen opinnot kyseisessä kielessä
- oikeustulkkaukset
- viittomakommunikaation ryhmäopetus.

Vaativan työn II lisä maksetaan vaativan tasoisesta vieraskielisestä tulkkauksesta ja oikeustulkkauksesta.

Vaativasta työstä I maksetaan muun siltä ajalta tulevan palkan lisäksi kultakin tehdyltä tunnilta 30 %:n suuruinen vaativan työn lisä I henkilökohtaisesta tuntipalkasta.

Vaativasta työstä II maksetaan muun siltä ajalta tulevan palkan lisäksi kultakin tehdyltä tunnilta 37 %:n suuruinen vaativan työn lisä II henkilökohtaisesta tuntipalkasta.

Mikäli kaksi tai useampi vaativan työn lisään oikeuttavista perusteista täyttyy, maksetaan vaativan työn II lisä.

Vaativan työn lisät maksetaan toteutuneen työajan mukaan kuitenkin siten, että korvattavana aikana huomioidaan jokainen alkanut neljännestunti.

10 § Toisen kotimaisen ja vieraan kielen tulkkaus

Toisen kotimaisen ja vieraskielisestä tulkkauksesta maksetaan 5 %:n lisä henkilökohtaiseen tuntipalkkaan kultakin toteutuneelta tulkkaus-tunnilta siten, että korvattavana aikana huomioidaan jokainen alkanut neljännestunti.

11 § Varallaolo

Tulkki voi halutessaan ilmoittautua varalle synnytystulkkausta varten. Synnytystulkkauksen varallaolosta korvataan 5€/h. Varallaolo korvataan arkisin kello 20.00 – 7.30 ja viikonloppuisin pe klo 20.00 – ma klo 7.30 väliseltä ajalta.

Varallaoloaika alkaa klo 00.00 sinä päivänä, joka on kaksi viikkoa ennen laskettua aikaa ja päättyy klo 24.00 varallaolon viimeisenä päivänä, jos synnytyks ei ole käynnistynyt.

Varallaolokorvausta ei makseta niiltä ajoilta, jolloin tulkilla on tulkkaus-tilaus tai tulkkiaikaa avattuna.

Varallaoloaikaa ei lueta työajaksi.

12 § Matkatyön ajalta maksettava palkka

Matkatyössä työntekijälle maksetaan palkka tilatun ajan mukaan. Ennakolta tiedossa olevat tauot vähennetään työajasta vähimmäismäärän mukaan. Mikäli toteutunut työaika on tilattua aikaa pidempi, niin palkka maksetaan toteutuneen työajan mukaan.

13 § Hälytyskorvaus

Jos työntekijä kutsutaan töihin vapaa-aikanaan, eikä kyse ole varallaolosta, hänelle maksetaan hälytyskorvausena 50 €. Hälytyskorvausta ei makseta, jos työntekijä kutsutaan töihin aikana, jona hän on etukäteen ilmoittanut olevansa käytettävissä. Hälytyskorvaus maksetaan myös silloin, jos kutsu töihin tulee asiakkaalta tai esim. viranomaiselta tai ulkopuolisen välityskeskityksen kautta.

IV Palkka

14 § Tuntipalkat

Vähimmäistuntipalkat 1.2.2024

Perus

0-2 v	28,82 €
2-5 v	30,26 €
5-10 v	31,77 €
10-15 v	33,20 €
15-20 v	34,69 €
20-25 v	36,08 €
yli 25 v	37,52 €

Vähimmäistuntipalkat 1.2.2025

Perus

0-2 v	30,26 €
2-5 v	31,77 €
5-10 v	33,36 €
10-15 v	34,86 €
15-20 v	36,43 €
20-25 v	37,89 €
yli 25 v	39,41 €

Palkka maksetaan tilatulta ajalta, vaikka toteutunut tulkkausaika jäisi lyhyemmäksi. Palkka maksetaan kuitenkin aina vähintään tunnilta ja sen jälkeen jokaiselta alkavalta neljännestunnilta.

Kokemuslisät

Työntekijälle maksetaan kokemusvuosilisää 2, 5, 10, 15, 20 ja 25 kokemuslisään oikeuttavan vuoden jälkeen. Kokemuslisäprosentit ovat 5 %, 5 %, 4,5 %, 4,5 %, 4 % ja 4 % laskettuna edellisestä kokemusvuosilisällä korotetusta palkasta.

Kokemuslisään oikeuttavana aikana pidetään työssäoloaikaa, jonka työntekijä on ollut oman työnantajan työssä sekä sellaisessa muun työnantajan työssä, missä työ on ollut samankaltaista ja säännöllinen työaika on keskimäärin ollut vähintään 35 tuntia kuukaudessa.

Korkeakouluopinnot, joista on hyötyä tulkin työssä, oikeuttavat yhteen lisäkokemusvuoteen. Tällaisia tutkintoja ovat esimerkiksi kaikki kieliin liittyvät tutkinnot, tulkkaus- ja käännösalan tutkinnot sekä viestinnän tutkinnot. Jokainen tutkintoaste oikeuttaa yhteen lisäkokemusvuoteen.

15 § Matka-ajalta maksettava palkka

Matka-ajalta maksettava palkka on 1.2.2024 alkaen 8,68 euroa tunnilta siten, että korvattavana aikana huomioidaan jokainen alkanut neljännestunti.

Matka-ajalta maksettava palkka on 1.2.2025 alkaen 9,11 euroa tunnilta siten, että korvattavana aikana huomioidaan jokainen alkanut neljännestunti.

Opiskelutulkkauksessa tulkille korvataan opiskelutulkkaukseen liittyvästä matka-ajasta jokainen alkanut neljännestunti siltä osin, kun matkustamiseen käytetty aika ylittää yhden tunnin päivässä.

16 § Tulkkaustyön peruuntuminen

Sovitun tulkkaustyön peruutus on tehtävä 48 tuntia ennen tulkkausta. Mikäli peruutus tapahtuu alle 48 tuntia, mutta yli 24 tuntia ennen sovitus tulkkaustyön alkua, maksetaan 50 % sovitus tulkkaustyön peruspalkasta ilman lisiä.

Mikäli peruutus tapahtuu alle 24 tuntia ennen sovitus tulkkaustyön alkua, maksetaan peruspalkka koko sovitus tulkkaustyön ajalta ilman lisiä.

Mikäli tulkki saapuu sovittuna tulkkauksen alkamisajankohtana sovittulle työntekopaikalle, mutta tulkkaustyö peruuntuu sen vuoksi, että tulkattava ei saavu paikalle, maksetaan tulkille matkakustannusten korvaus, matka-ajan korvaus ja peruspalkka koko sovittuna tulkkaus-ajalta ilman lisiä.

Palkanmaksun edellytyksenä on, että tulkki ottaa vastaan peruuntuneen tilauksen tilalle tulevat tulkkaustilaukset.

Mikäli työntekijä on ottanut työn vastaan paritulkkauksena ja pari estyy työnteosta eikä uutta paria saada tilalle, on työntekijällä oikeus olla ottamatta työtä vastaan. Tällöin työntekijälle maksetaan 50 % sovitus tulkkaustyön peruspalkasta ilman lisiä. Mikäli työntekijä ottaa työn vastaan ja suorittaa sen yksin, maksetaan hänelle täysi palkka tilauksen mukaisesti. Tällöin työntekijän tulee itse huolehtia riittävästä tauoista.

17 § Muut palkkamääräykset

Palkka maksetaan kaksi kertaa kuukaudessa. Työsuhteen päättyessä palkka maksetaan työsuhteen päättymistä seuraavana palkanmaksupäivänä.

IV Poissaolot

18 § Työntekijän sairastuminen

1. Työnantaja maksaa työntekijälle sairausajalta sovittujen tuntien mukaista henkilökohtaista tuntipalkkaa, jos työntekijä on sairastumisen tai tapaturman vuoksi estynyt tekemästä työtä ja työntekijä ei ole aiheuttanut työkyvyttömyyttä tahallisesti tai törkeällä tuottamuksella.
2. Työntekijän on viipymättä ilmoitettava poissaolosta ja, jos mahdollista, sen kestosta. Työntekijällä on oikeus olla sairauslomalla kolme päivää omalla ilmoituksella. Tämän jälkeen työntekijän on esitettävä työkyvyttömyydestä lääkärintodistus. Lääkärintodistus tulee toimittaa työnantajalle viikon kuluessa sen kirjoittamispäivästä.
3. Sairausajan palkka maksetaan seuraavasti:
  - jos työsuhde on kestänyt alle 1 kuukauden, 50% palkasta sairastumispäivältä ja 9 seuraavalta arkipäivältä sovituilta työtunneilta.
  - jos työsuhde on kestänyt vähintään 1 kuukauden, sairastumispäivältä ja 9 seuraavalta arkipäivältä sovituilta työtunneilta.
- jos työsuhde on kestänyt vähintään 1 kuukauden ja tulkki on ollut VIPAROLla työssä keskimäärin yli 40 tuntia kuukaudessa, neljän viikon ajalta kolmen edeltävän kuukauden keskimääräisen ansion mukaan. Jos työsuhde tämän kohdan mukaisessa tilanteessa on kestänyt alle 3 kuukautta, maksetaan sairausajan palkka työsuhteen kestoajan keskimääräisen ansion mukaan.
4. Työnantaja toteuttaa sairausajan palkan maksamisen joko siten, että työnantaja maksaa palkan työntekijälle ja hakee itselleen sairausvakuutuslain karenssipäiviltä ja tämän jälkeisiltä päiviltä työnantaja maksaa päiväpalkan ja sairausvakuutuslain perusteella suoritettavan päivärahan erotuksen.
5. Jos sairausvakuutuslain tarkoittamaa päivärahaa ei työntekijästä johtuvasta syystä makseta, tai jos se maksetaan lakisääteistä pienempää, vähenee työnantajan palkanmaksuvelvollisuus maksamatta jääneellä määrällä.

19 § Raskaus- ja vanhempainvapaa sekä hoitovapaa

1. Työntekijän raskaus- ja vanhempainvapaa sekä hoitovapaa määräytyvät työsopimuslain ja sairausvakuutuslain perusteella.
2. Työntekijällä, jolla on oikeus sairausvakuutuslain mukaiseen raskausvapaaseen, maksetaan palkka raskausvapaan alusta lukien 40 arkipäivän osalta. Palkanmaksun edellytyksenä on, että työsuhde on jatkunut yhtäjaksoisesti vähintään yhdeksän kuukautta välittömästi ennen raskausvapaan alkamista, tai että työntekijä on ollut VIPAROlla työssä yhteensä vähintään yhdeksän kuukautta viimeksi kuluneen 24 kuukauden aikana ennen raskausvapaan alkamista.
3. Työntekijällä, jolla on oikeus sairausvakuutuslain mukaiseen vanhempainvapaaseen, maksetaan palkka vanhempainvapaan alusta lukien 32 ensimmäisen arkipäivän ajalta. Palkanmaksun edellytyksenä on, että työsuhde on jatkunut yhtäjaksoisesti vähintään yhdeksän kuukautta välittömästi ennen vanhempainvapaan alkamista, tai että työntekijä on ollut VIPAROlla työssä yhteensä vähintään yhdeksän kuukautta viimeksi kuluneen 24 kuukauden aikana ennen vanhempainvapaan alkamista.
4. Edellä mainittu raskaus- ja vanhempainvapaan ajalta maksettava palkka maksetaan keskimääräisen ansion mukaan. Keskimääräinen ansio määräytyy raskaus- tai vanhempainvapaata edeltävän lomanmääräytymiskauden keskimääräisen ansion mukaan.
5. Keskimääräisen ansion laskennassa käytetään vuosittain lomanmääräytymisvuoden alussa laskettavaa edellisen 12 kk:n keskimääräistä ansiota. Jos työssäoloaika on kertynyt alle 12 kuukautta, tarkastelujaksona käytetään kulunutta työssäoloaika.

Keskimääräinen ansio päivää kohden lasketaan siten, että edellisen päättäneen lomanmääräytymisvuoden ansio jaetaan lomanmääräytymisvuoden aikana tehtyjen työpäivien määrällä.

Mikäli työntekijä on ollut työssä normaalia työntekoaikaa huomattavasti lyhyemmän ajan johtuen työntekijästä riippumattomasta syystä kuten esimerkiksi vuosilomasta, sairauslomasta, lomautuksesta tai muusta niihin verrattavasta syystä, ei tätä aikaa eikä siltä ajalta maksettua palkkaa oteta huomioon keskimääräisen ansion laskennassa.
6. Työnantajalla on oikeus saada työntekijälle samalta ajalta tuleva raskauspäiväraha ja vanhempainpäiväraha tai maksettua palkkaa vastaava osa sitä.

20 § Tilapäinen hoitovapaa

1. Työntekijällä on oikeus saada alle 10-vuotiaan tai vammaisen lapsensa tai muun hänen talouksessaan vakituisesti asuvan alle 10-vuotiaan tai vammaisen lapsen sairastuessa äkillisesti lapsen hoidon järjestämiseksi tai tämän hoitamiseksi tilapäistä hoitovapaata enintään 4 työpäivää. Lapsen vanhemmat tai huoltajat eivät saa pitää tilapäistä hoitovapaata samanaikaisesti.

Oikeus tilapäiseen hoitovapaaseen on myös lapsen vanhemmalla, joka ei asu tämän kanssa samassa taloudessa.

Samassa taloudessa vakituisesti asuvaksi lapseksi katsotaan myös avio- tai avopuolison lapsi, jonka hoitovastuu on vanhempien välisessä kirjallisessa huoltoa koskevassa sopimuksessa jaettu siten, että lapsi asuu vuoroviikon molempien vanhempien luona.

2. Työntekijän on ilmoitettava työnantajalle tilapäisestä hoitovapaasta ja sen arvioidusta kestoajasta niin pian kuin mahdollista. Työnantajan pyynnöstä työntekijän on esitettävä luotettava selvitys tilapäisen hoitovapaan perusteesta.

3. Työntekijälle maksetaan palkka tilapäisen hoitovapaan ajalta neljältä työpäivältä sovittujen työtuntien mukaan. Palkka maksetaan työntekijälle samojen perusteiden mukaan kuin sairausajan palkasta on sovittu.
4. Palkan maksamisen edellytyksenä tässä pykälässä tarkoitetun poissaolon ajalta on, että poissaolo on sairastuneen hoidon järjestämiseksi tai hoitamiseksi välttämätön. Palkallisuuden edellytyksenä on lisäksi, että molemmat vanhemmat ovat ansiotyössä tai kysymyksessä on yksinhuoltaja, ja että lapsen sairaudesta esitetään vastaava selvitys kuin mitä työntekijän omasta sairaudesta vaaditaan.

21 § Lääkärintarkastukset

Työnantaja ei vähennä työntekijän työajalta tulevaa palkkaa alla mainituissa tapauksissa. Määräysten soveltamisen edellytyksenä on, että tarkastukset ja tutkimukset on järjestetty työajan tarpeetonta menetystä välttäen, ettei tarkastuksia ole voitu hoitaa työajan ulkopuolella, ja että niistä on ilmoitettu etukäteen työnantajalle.

Palkka poissaolon ajalta maksetaan sovituilta työtunneilta.

Äkillisen hammassairauden hoitotoimen ajalta

Hammassairaus aiheuttaa työntekijän työkyvyttömyyden ja hammassairaus vaatii hoitoa samana päivänä. Edellytyksenä on, että hammaslääkärin antama todistus osoittaa työkyvyttömyyden ja hoidon kiireellisyuden.

Lakisääteiset lääkärintarkastukset ja tutkimukset

Työntekijä osallistuu lakisääteisiin ja työnantajan määräämiin terveydenhoidollisiin tutkimuksiin, jatkotutkimuksiin tai tarkastuksiin. Mikäli edellä mainitut tutkimukset, jatkotutkimukset tai tarkastukset tapahtuvat työntekijän vapaa-aikana, lasketaan niihin kuulunut aika työajaksi.

22 § Työterveyshuolto

Työnantaja järjestää yleislääkäritasoisien työterveyshuollon ja mahdollisuuden työpsykologin palveluihin. Melutyötä tekevilla on oikeus vuosittaiseen kuulontutkimukseen.

Työntekijällä on oikeus työterveyshuollon ja työpsykologin palveluihin työnantajan palkanmaksuvelvollisuuden aikana.

Mikäli työnantajalla ei ole palkanmaksuvelvollisuutta sairaudesta, tapaturmasta tai vanhempainva-

paasta johtuvan poissaolon vuoksi, on työntekijällä kuitenkin oikeus työterveyshuollon ja työpsykologin palveluihin.

23 § Tilapäinen poissaolo

Sairaus

1. Työntekijälle järjestetään mahdollisuus lyhyeen tilapäiseen palkattomaan poissaoloon perheessä sattuneen äkillisen sairauustapauksen johdosta. Tällaisen poissaolon vuoksi ei työntekijän vuosilomaetuja vähennetä.

Kuolema ja hautajaiset

2. Työntekijälle järjestetään mahdollisuus lyhyeen tilapäiseen poissaoloon, joka johtuu lähiomaisen kuolemasta ja hautajaisista. Tällaisen poissaolon takia ei työntekijän palkkaa ja vuosilomaetuja vähennetä. Palkka maksetaan sovituilta työtunneilta edellyttäen, että työntekijä sulkee työkalentersa välittömästi saatuaan tiedon hautajaisten ajankohdasta.

Lähiomaiseksi katsotaan työntekijän avio-, avopuoliso ja näiden kanssa samassa taloudessa asuvat lapset, työntekijän suoraan ylenevässä ja alenevasa polvessa olevat sukulaiset ja työntekijän veljet ja sisaret.

Kutsunta ja kertausharjoitukset

3. Asevelvollisen työntekijän osallistuminen asevelvollisten kutsuntatilaisuuteen ei aiheuta hänen ansionsa alenemista sovittujen työtuntien osalta.
4. Jos työntekijä osallistuu reservin kertausharjoituksiin, maksetaan hänelle sovittujen työtuntien mukaisen palkan ja reserviläispalkan erotus osallistumispäiviltä.

Yhteiskunnallinen toiminta

5. Työntekijälle maksetaan sovittujen työtuntien mukaisen palkan ja ansiomenetyksen korvauksen erotus hänen osallistuessaan työaikana kunnanvaltuuston tai -hallituksen tai lakisääteisten vaalien vaalilautakunnan tai -toimikunnan työskentelyyn tai hänen toimiessaan käräjäoikeuden lautamiehenä. Työntekijän vuosilomaetuja ei vähennetä sen vuoksi, että kokoukset pidetään työaikana.

Järjestötoiminta

6. Työntekijän sovittujen työtuntien mukaisia palkka- ja vuosilomaetuja ei vähennetä, jos hän osallistuu valittuna edustajana Akavan, Akavan Erityisalojen tai sen valtakunnallisen jäsenjärjestön liitto-, edustajisto-, vuosi- ja hallituksen kokouksiin.

Poissaolo pakottavasta perhesyystä

7. Työntekijällä on oikeus tilapäiseen poissaoloon työstä, jos hänen välitön läsnäolonsa on välttämätöntä hänen perhettään kohdanneen, sairaudesta tai onnettomuudesta johtuvan, ennalta arvaamattoman ja pakottavan syyn vuoksi. Työntekijän on ilmoitettava työnantajalle poissaolostaan ja sen syystä niin pian kuin mahdollista. Työnantajan pyynnöstä työntekijän on esitettävä luotettava selvitys poissaolonsa perusteesta. Tällaisen poissaolon ajalta työntekijä ei ole oikeutettu palkkaan.

24 § Työnohjaus

Päätoimiselle tunti työntekijälle maksetaan työnohjauksen ajalta palkka alimman perustuntipalkan mukaan.

Tuntityöntekijä on päätoiminen, mikäli hän on ollut VIPAROLla työssä keskimäärin yli 60 tuntia kuukaudessa edeltävän lomanmääräytymiskauden (1.4. – 31.3.) aikana.

V Vuosiloma ja lomarahaa

25 § Vuosiloma

1. Työntekijän oikeus vuosilomaan ja lomakorvaukseen määräytyy vuosilomalain ja jäljempänä olevien määräysten mukaan.
2. Työntekijä ansaitsee vuosilomaa kultakin täydeltä lomanmääräytymiskaudelta:
  - a) kaksi arkipäivää
  - b) kaksi ja puoli arkipäivää, jos työsuhde maaliskuun loppuun mennessä on kestänyt vähintään vuoden
  - c) kolme arkipäivää, jos työsuhde VIPAROn palveluksessa on maaliskuun loppuun mennessä kestänyt vähintään 10 vuotta.
3. Täydeksi lomanmääräytymiskaukaudeksi katsotaan sellainen kalenterikuukausi, jonka aikana työntekijä on ollut työssä vähintään 14 päivää. Jos työntekijä on työsopimuksen mukaan työssä niin harvoina päivinä, ettei hänelle kerry 14 päivää sisältäviä kuukausia tai vain osa kalenterikuukausista sisältää neljätoista päivää, katsotaan täydeksi lomanmääräytymiskaukaudeksi sellainen kalenterikuukausi, jonka aikana työntekijä on ollut työssä vähintään 35 työtuntia.

4. Vuosiloman ajalta työntekijälle maksetaan vuosilomapalkka vuosilomalain säännösten mukaisesti.
5. Mikäli työntekijä sairastuu tämän työehtosopimuksen mukaisen vuosilomansa aikana, on vuosiloma työntekijän pyynnöstä siirrettävä myöhempään ajankohtaan. Työntekijän on esitettävä sairaudesta lääkärintodistus tai muu työnantajan hyväksymä selvitys.
6. Matka-ajalta maksettava korvaus otetaan huomioon laskettaessa vuosilomapalkkaa ja loma-korvausta.

26 § Lomarahaa

Työntekijälle maksetaan lomarahana 50 % tämän työehtosopimuksen mukaisesta vuosilomansa palkasta toukokuun viimeisenä pankkipäivänä. Lomarahan maksaminen edellyttää vuosiloman pitämistä. Lomarahaa maksetaan myös lomakorvauksesta, mikäli työsuhde päättyy työnantajan irtisanoessa työntekijän taloudellisista ja tuotannollisista syistä.

27 § Lomakorvaus työsuhteen aikana

Työntekijällä, joka on ollut työssä niin harvoin päivinä, ettei hän ole ansainnut vuosilomaa, on oikeus saada lomakorvaus. Lomakorvauksen suuruus on 9 %, tai jos työsuhde on lomanmääräytymisvuoden loppuun mennessä kestänyt vähintään vuoden, on lomakorvauksen suuruus 11,5 % lomanmääräytymisvuoden aikana ansaitusta palkasta. Lomakorvaukseen ei makseta lomarahaa.

28 § Matka-ajan huomioiminen

Tulkkauksessa korvattava matka-aika otetaan huomioon vuosiloman ja lomakorvauksen ansainnassa sekä vuosilomapalkan ja lomakorvauksen laskennassa.

VI Muut määräykset

29 § Matkakustannukset ja päivärahat

Matkakustannusten korvaamisessa ja päivärahojen maksamisessa noudatetaan kulloinkin voimassa olevaa verohallituksen päätöstä matkakustannusten korvaamisesta lukuun ottamatta osapäivärahan maksamista koskevia säännöksiä.

30 § Jäsenmaksujen periminen

1. Mikäli työntekijä antaa siihen valtuutuksen, perii työnantaja Akavan Erityisalat AE ry:n jäsenmaksut työntekijän palkanmaksun yhteydessä.
2. Työnantaja suorittaa kertyneet jäsenmaksut Akavan Erityisalat AE ry:n ilmoittamalle pankkitilille annettujen ohjeiden mukaisesti.

31 § Ryhmähenkivakuutus

Työnantaja kustantaa työntekijöille ryhmähenkivakuutuksen siten kuin siitä on keskusjärjestöjen välillä sovittu.

32 § Kokoontuminen työpaikoilla

Akavan Erityisalat AE ry:n rekisteröidyllä alayhdistyksellä ja sen työpaikkaosastolla tai vastaavalla on mahdollisuus työnantajan osoittamassa paikassa työajan ulkopuolella järjestää kokouksia työpaikan työsuhdeasioista seuraavin edellytyksin:

1. Kokouksen pidosta sovitaan etukäteen työnantajan kanssa.
2. Järjestäjillä on oikeus kutsua kokoukseen liiton edustajia.
3. Työntekijäliiton ja sen yhdistyksen ilmoituksia saadaan kiinnittää työpaikan ilmoitustaululle.

33 § Luottamusmies, työsuojeluv valtuutettu ja paikallinen neuvottelujärjestys

1. Luottamusmiehestä on sovittu tämän sopimuksen liitteessä.
2. Luottamusmieskorvaus on 160 €/kk ja 1.2.2025 alkaen 176 €/kk ja varaluottamusmiehen korvaus on 80 €/kk ja 1.2.2025 alkaen 88 €/kk. Luottamusmies- ja työsuojeluvaltuutetun korvauksia korotetaan viiden vuoden välein siten, että seuraava korotus on 1.2.2030.
3. Luottamusmiehen ja työsuojeluvaltuutetun ammattitaidon ylläpitäminen on turvattava myös luottamustehtävän aikana sellaisen ammatillisen koulutuksen kautta, jota järjestetään muille työntekijöille.
4. Luottamusmiehellä ja työsuojeluvaltuutetulla on oikeus käyttää työpaikan tavanomaisia toimistovälineitä, joihin kuuluvat myös työpaikalla yleisesti käytössä olevat atk-laitteet ja niihin liittyvät ohjelmat sekä internet-yhteys ja sähköposti.
5. Työsuojeluvaltuutetun korvaus on 80 €/kk ja 1.2.2025 alkaen 85 €/kk.

34 § Koulutus

Koulutusta koskevat määräykset ovat tämän sopimuksen liitteessä.

35 § Työtaistelutoimenpiteet

Työtaistelutoimenpiteet, jotka kohdistuvat tähän sopimukseen tai sen yksityiseen määräykseen ovat kielletyt.

36 § Sopimuksen voimassaolo

Tämä työehtosopimus on voimassa 1.2.2024–31.1.2026 jatkuen edelleen vuoden kerrallaan, ellei sitä viimeistään kuukautta ennen sopimuksen päättymistä ole kummaltakaan puolelta irtisanottu.

Helsingissä 2. päivänä tammikuuta 2024.

VIPARO - VIITTOMAKIELISET PALVELUT ARO OY

Markus Aro
toimitusjohtaja

AKAVAN ERITYISALAT AE RY

Salla Luomanmäki
toiminnanjohtaja

Tuire Torvela
lakimies

Koulutussopimus

Kun työntekijä työnantajan lähettämänä osallistuu ammattiinsa liittyviin koulutustilaisuuksiin, korvaa työnantaja hänelle koulutuksen aiheuttamat kustannukset ja ansionmenetyksen sovituilta työtunneilta. Mikäli koulutus tapahtuu työajan ulkopuolella, korvataan työntekijälle siitä johtuvat suoranaiset kustannukset, mutta koulutusta ei lueta työajaksi.

Kaikille tuntipalkkaisessa työsuhteessa oleville työntekijöille järjestetään vähintään yksi tulkkaukseen tai työkieliin liittyvää koulutuspäivä vuodessa. Koulutuspäivältä palkka maksetaan 6 tunnilta alimman perustuntipalkan mukaan.

Päätoimisilla tuntityöntekijöillä on käytettävää 6 tuntia kuukaudessa itsensä kehittämiseen 6 (IKE-tunnit). IKE-tunnit ovat palkallista työaikaa ja ne voi käyttää osallistumalla työkieliä tulkkausta, kääntämistä koskevaan tai muutoin työhön läheisesti liittyvään koulutukseen. IKE-tuntien pitämisestä on sovittava etukäteen työnantajan kanssa. Palkka maksetaan alimman perustuntipalkan mukaan.

Lisäksi jokaista päätoimisen tuntityöntekijän kouluttautumista tuetaan 400 euron määrärahalta vuosittain. Määräraha on henkilökohtainen ja on käytettävissä IKE-koulutuksiin tilikauden 1.8.–31.7. aikana. Määrärahan voi käyttää myös osina. Käyttämättä jäänyt määräraha ei siirry seuraavalle tilikaudelle. Tämä määräys on voimassa 1.8.2016 alkaen.

Tuntityöntekijä on päätoiminen, mikäli hän on ollut VIPAROilla työssä keskimäärin yli 60 tuntia kuukaudessa edeltävän lomanmääräytymiskauden (1.4.–31.3.) aikana.

Työnantaja kustantaa työntekijöille mahdollisuuden osallistua yleisen kielitutkinnon suorittamiseen kaksi kertaa sopimuskauden aikana.

Ammattiyhdistyskoulutukseen osallistuminen ei aiheuta vuosiloma- tai muiden etuuksien vähentymistä.

VIPARO - Viittomakieliset

Palvelut Aro Oy

Kauppakaarre 1

00700 Helsinki

www.viparo.com

Akavan Erityisalat

Maistraatinportti 4 A

00240 Helsinki

www.akavanerityisalat.fi